

Obsah

Obsah.....	V
Předmluva	XVII
A	
Abdikace	1
Abolice.....	1
Absolutní monarchie.....	1
Acquis communautaire	1
Adenauer Konrád (1876–1967).....	1
Administrativa	2
Africká unie (African Union)	2
Africký národní kongres (African National Congress – ANC).....	2
Agrariace	2
Agrární komora.....	3
Agrese	3
Akreditace.....	3
Aktivní volební právo.....	3
Al-Káida.....	3
Aliance	4
Alžběta II. (Elisabeth II.)	4
Americká federace práce a Kongres průmyslových odborů (American Federation of Labour and Congress of Industrial Organizations – AFL-CIO)	4
Amnesty International (AI).....	4
Amsterodamská smlouva.....	4
Anexe	4
ANZUS (Australia, New Zealand, United States Security Treaty)	4
Apartheid	5
APEC (Asia-Pacific Economic Cooperation – Asijsko-tichomořské hospodářské společenství).....	5
Arafat Jásir.....	5
Arktická rada (Arctic Council)	5
Artikulace.....	6
ASEAN	6
Atlantismus	6
Autokracie.....	6
Autonomie	6
Autorita	6
Autoritarianismus.....	6

B	Bakteriologické (biologické) a toxické zbraně.....	7
	Balistické rakety	7
	Benelux	7
	Bezjaderné (denuklearizované) zóny.....	7
	Bezpečnost	8
	Bezpečnostní hrozby a rizika.....	8
	Bezpečnostní informační služba (BIS)	8
	Bezpečnostní politika.....	8
	Bezpečnostní rada státu	8
	Bezpečnostní strategie České republiky.....	9
	Bezpečnostní systémy.....	9
	Bikameralismus (dvoukomorovost).....	9
	Bilderbergský klub.....	9
	Bílý dům (White House)	9
	Bipartismus (systém dvou stran)	9
	Bipolarismus	10
	BRIC	10
	Britské společenství národů (Commonwealth of Nations)	10
	Byrokracie.....	10
C/Č	Cestovní mapa (Road Map).....	11
	Česká národní rada	11
	Česká strana sociálně demokratická (ČSSD)	11
	Českomoravská konfederace odborových svazů (ČMKOS)	11
	Československá federace	12
D	Daytonská dohoda.....	13
	Decentralizace.....	13
	Dekolonizace	13
	Dělbá moci.....	13
	Demilitarizace.....	14
	Demise	14
	Demokracie.....	14
	Demokratická strana (Democratic Party) – Spojené státy americké.....	14
	Demokratická strana (Partito Democratico – PD) – Itálie	14
	Demokratizace	15
	Dětský fond OSN (United Nations Children’s Fund – UNICEF)	15
	Diplomacie.....	15
	Diplomatická imunita	15
	Diplomatická mise	16
	Diplomatické hodnosti.....	16
	Diplomatické styky.....	16
	Diplomatický sbor.....	16
	Dolní sněmovna (House of Commons) – Velká Británie	16
	Dualistická monarchie	16
E	Elektronická média	17
	Elita moci.....	17
	Elitární strany.....	17

Thatcherová Margaret.....	96
Tištěná média	96
TOP 09 S podporou starostů	96
Totalitarianismus (totalitní diktatura)	96
Trilaterální komise (Trilateral Commission)	97
Tripartita.....	97
Typologie terorismu	97
Třetí svět	97
U	
Unikameralismus (jednokomorovost).....	99
Unilateralismus	99
Unitární (jednotný) stát.....	99
Úřad pro zahraniční styky a informace (ÚZSI).....	99
Ústava	99
Ústavní pořádek	99
Ústavní rada (Conseil Constitutionnel) – Francouzská republika.....	100
Ústavní soudnictví	100
Ústavní soud ČR.....	100
Ústavní soud (Corte Costituzionale) – Italská republika	101
Ústavní soud (Trybunal Konstytucyjny) – Polsko	101
Ústavní soud Ruské federace.....	101
Ústavní soudní dvůr (Verfassungsgerichtshof) – Rakouská republika.....	101
Ústavní soud Slovenské republiky	101
Ústřední zpravodajská služba (Central Intelligence Agency – CIA) – Spojené státy	102
Uzavírací klauzule	102
V	
Válka.....	103
Valné shromáždění OSN.....	103
Varšavská smlouva.....	103
Věci veřejné	103
Velmoci	104
Verejnost' proti násiliu (VPN) – Slovenská republika.....	104
Veřejná správa.....	104
Veřejné mínění	104
Veřejný ochránce práv (ombudsman) – ČR	104
Veto	104
Většina	104
Viceprezident	105
Visegrádská skupina (Visegrad group – V4).....	105
Vláda.....	105
Vládní krize.....	105
Vojenské zpravodajství (VZ)	105
Vojensko-průmyslový komplex	106
Volby	106
Volební kampaň	106
Volební koalice	106
Volební program	106
Volební soudnictví	106
Volební systémy (technika volební reprezentace)	106

Všeobecná dohoda o clech a obchodu (General Agreement on Tariffs and Trade – GATT)	107
Všeuchopující politické strany (catch all parties)	107
Výbor regionů.....	107
Vysoký komisař OSN pro lidská práva (High Commissioner for Human Rights – HCHR).....	107
Vysoký představitel Unie pro zahraniční otázky a bezpečnostní politiku	107
Z/Ž Zahraniční politika.....	109
Zákon	109
Zákonodárny proces.....	109
Západoevropská unie (ZEU)	109
Zastupitelská (nepřímá) demokracie.....	109
Zastupitelské sbory	109
Zastupitelský úřad.....	109
Závěrečný akt Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě	110
Zbraně hromadného ničení	110
Zpravodajská služba	110
Zpravodajské služby České republiky	110
Zvláštní mise.....	110
Železná opona.....	110
Železný zákon oligarchizace.....	111
Ženevské dohody (1954)	111
Ženevské konvence.....	111
Seznam použité literatury.....	113

Elysejský palác (Palais de l'Élysée)	17
Embargo	18
Euratom	18
Euro	18
Evropská centrální banka (ECB)	18
Evropská investiční banka (EIB)	18
Evropská komise.....	19
Evropská odborová konfederace (European Trade Union Confederation – ETUC).....	19
Evropská rada (European Council)	19
Evropská sociální charta.....	19
Evropská společenství.....	19
Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod.....	19
Evropská unie (EU)	20
Evropská ústava (Smlouva o Ústavě pro Evropu)	20
Evropské hospodářské společenství (EHS)	20
Evropské sdružení volného obchodu (ESVO)	20
Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO)	20
Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom)	21
Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV).....	21
Evropský parlament.....	21
Evropský soud pro lidská práva (European Court of Human Rights)	21
Evropský soudní dvůr.....	22
Evropský účetní dvůr.....	22
Evropský ombudsman (Evropský veřejný ochránce práv)	22
Exekutiva	22
F	
Federace (spolkový stát).....	23
Federální shromáždění (Česká a Slovenská Federativní republika)	23
Federální shromáždění (Federalnoje sobranije) – Ruská federace	23
Forma vlády	23
Forma státu	23
Francouzská komunistická strana (Parti communiste français – PCF).....	23
Francouzské společenství (Communauté Française).....	24
Funkce státu	24
G	
GATT	25
G-20	25
G 8.....	25
Gaulle de Charles.....	25
Generální tajemník OSN.....	25
Genocida	26
Gerila (guerilla)	26
Gerontokracie.....	26
Globalizace	26
Greenpeace.....	26
H	
Hamás (Hnutí islámského odporu).....	27
Helsinská konference.....	27
Hlava státu	27

	Hnutí nezúčastněných států (Non-Aligned Movement – NAM)	27
	Hospodářská a sociální rada OSN (Economic and Social Council – EKOSOC).....	28
	Hospodářská komora	28
Ch	Charisma	29
	Charta základních práv Evropské unie	29
I	Imunita	31
	Institucionální subsystém politického systému	31
	Interpelace.....	31
J	Jabloko (Ruská sjednocená demokratická strana).....	33
	Jaderné (nukleární) zbraně.....	33
	Jednotné Rusko (Jedinaja Rossija)	33
	Jednotný unitární stát.....	33
	Justice.....	33
K	Kabinet (Cabinet).....	35
	Kancléř (Kanzler)	35
	Kancléřská republika	35
	Koalice	35
	Koaliční potenciál.....	35
	Koaliční vláda	36
	Kodaňská kritéria.....	36
	Kolektivní bezpečnost.....	36
	Kolektivní obrana	36
	Komunikace	36
	Komunikační subsystém	36
	Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM)	36
	Komunistická strana Ruské federace (Kommunističeskaja Partija Rossijskoj Federacii – KPRF)	37
	Komunistické strany	37
	Koncepty demokracie	37
	Konfederace	37
	Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě (KBSE)	37
	Konference OSN pro obchod a rozvoj (United Nations Conference on Trade and Development – UNCTAD).	37
	Konflikt	37
	Kongres Spojených států	38
	Konsenzuální demokracie.....	38
	Konsociační demokracie.....	38
	Konstituční monarchie.....	38
	Konvergenční (maastrichtská) kritéria	38
	Kontrola zbrojení	38
	Konzervativní strana (Conservative Party) – Velká Británie	39
	Konzervativní strany.....	39
	Krajně pravicové strany.....	39
	Kooperativní bezpečnost.....	39

Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL)	39
Křesťanskodemokratická unie (Christlich Demokratische Union – CDU) – Spolková republika Německo.....	40
Křesťanskodemokratické hnutie (KDH) – Slovenská republika.....	40
Křesťanskodemokratické strany	40
Křesťansko-sociální unie (Christlich-Soziale Union – CSU) – Spolková republika Německo.....	40
L	
Legalita (zákonnosť)	41
Legislativa.....	41
Legitimita	41
Levice.....	41
Levice (Die Linke) – Spolková republika Německo	41
Liberálně-demokratická strana Ruska (Liberalno Demokratičeskaja Partija Rossii – LDPR)	42
Liberální demokráte (Liberal Democrats) – Velká Británie.....	42
Liberální internacionála (Liberal International – LI).....	42
Liberální strany.....	42
Lid Svobody (Il Popolo della Libertà) – Italská republika	42
Liga arabských států (League of Arab States).....	43
Liga severu (Lega Nord – LN) – Italská republika	43
Lisabonská (Reformní) smlouva	43
Listina základních práv EU	44
Listina základních práv a svobod.....	44
Lobby	44
Ludová strana – Hnutie za demokratické Slovensko (LS-HZDS).....	44
M	
Maastrichtská smlouva	45
Majorita.....	45
Majoritní (většinová) demokracie.....	45
Mandela Nelson	45
Mandát imperativní (vázaný)	45
Mandát volný (reprezentativní)	46
Masová komunikace	46
Masová média.....	46
Masové politické strany.....	46
Média nová	46
Média soukromá	46
Média tištěná.....	46
Média veřejné služby (veřejnoprávní)	46
Menšina (minorita)	46
Menšinová vláda	47
Mezinárodní agentura pro atomovou energii (International Atomic Energy Agency – IAEA).....	47
Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj (IBRD)	47
Mezinárodní výbor Červeného kříže (International Committee of the Red Cross)	47
Mezinárodní demokratická unie (International Democrat Union – IDU)	47
Mezinárodní konference	47

Mezinárodní konflikt	48
Mezinárodní měnový fond (International Monetary Fund – IMF)	48
Mezinárodní odborová konfederace (International Trade Union Confederation – ITUC)	48
Mezinárodní olympijský výbor (International Olympic Committee – IOC)	48
Mezinárodní organizace	48
Mezinárodní organizace práce (International Labour Organization – ILO)	49
Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech	49
Mezinárodní pakt o občanských a politických právech	49
Mezinárodní soudní dvůr (International Court of Justice – ICJ)	49
Mezinárodní systém	49
Mezinárodní trestní soud (International Criminal Court – ICC)	50
Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii (International Criminal Tribunal for Yugoslavia)	50
Mezinárodní trestní tribunál pro Rwandu (International Criminal Tribunal for Rwanda)	50
Mezinárodní vztahy	50
Meziparlamentní unie (Inter-Parliamentary Union – IPU)	50
Milost	50
Moc	50
Moc v mezinárodním systému	50
Modely demokracie	51
Monarchie	51
Montánní unie	51
Most (Híd) – Slovenská republika	51
Multipolarismus	51
N	
Nadnárodní (transnacionální) společnost	53
Národní fronta (Front National – FN) – Francie	53
Národní (státní) zájem	53
Národní rada (Nationalrat) – Rakousko	53
Národní rada Slovenské republiky	53
Národní shromáždění (Assemblée Nationale) – Francouzská republika	54
Národní shromáždění (Zgromadzenie Narodowe) – Polská republika	54
NATO	54
Neangažované (nezúčastněné) země	54
Neo/poloprezidentská republika	54
Nejvyšší soud spojených států (Supreme Court of the USA)	54
Neutralita	54
Nobelova cena míru	55
Normativní subsystém	55
Nová média	55
O	
Občanská demokratická aliance (ODA)	57
Občanská demokratická strana (ODS)	57
Občanská platforma (Platforma Obywatelska – PO) – Polská republika	58
Občanské fórum (OF)	58
Občanské hnutí (OH)	59
Občanství EU	59
Obstrukce	59

Odbory	59
Odzbrojení	59
Oligarchie.....	59
Ombudsman.....	59
Opozice (politická)	60
Organizace amerických států (Organization of American States – OAS)	60
Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (Organization for Security and Cooperation in Europe – OSCE).....	60
Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organization for Economic Co-operation and Development – OECD)	60
Organizace islámské konference (Organization of the Islamic Conference – OIC)	61
Organizace pro osvobození Palestiny (Palestina Liberation Organization – PLO).....	61
Organizace severoatlantické smlouvy (North Atlantic Treaty Organization – NATO).....	61
Organizace spojených národů (United Nations Organization – UNO).....	62
Organizace OSN pro průmyslový rozvoj (United Nations Industrial Development Organization – UNIDO)	62
Organizace OSN pro školství, vědu a kulturu (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization – UNESCO).....	62
Organizace OSN pro výživu a zemědělství (Food and Agriculture Organization – FAO).....	63
Organizace zemí vyvážejících ropu (Organization of the Petroleum exporting Countries – OPEC).....	63
Ozbrojený konflikt.....	63
P Parlament	65
Parlament České republiky	65
Parlament Francouzské republiky.....	65
Parlament Italské republiky	65
Parlamentní forma vlády.....	65
Parlamentní monarchie	65
Parlamentní republika	65
Pasivní volební právo	66
Perestrojka (přestavba)	66
Petice.....	66
Pilíře EU	66
Plebiscit.....	66
Pluralismus.....	66
Politická kultura.....	66
Politická strana.....	66
Politické skupiny (frakce) v Evropském parlamentu	66
Politické hnutí	67
Politický program	67
Politický systém.....	67
Polská lidová strana (Polskie Stronnictwo Ludowe – PSL).....	67
Polyarchie	67
Poručenská rada OSN	67
Poslanecká imunita	67

Poslanecká sněmovna (Camera dei Deputati) – Italská republika	68
Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky	68
Poslanecký mandát	68
Pravá věc (Pravoje dělo) – Ruská federace	68
Právo a spravedlnost (Prawo i sprawiedliwość – PiS) – Polská republika	68
Pravice	69
Právní stát	69
Premiér (předseda vlády)	69
Prezident	69
Prezidentská republika	69
Primárky (primary election)	69
Předsednictví Unie	69
Předseda Evropské rady	70
Přímá demokracie	70
Přístupy k demokracii	70
R/Ř Rada bezpečnosti OSN	71
Rada České televize	71
Rada Českého rozhlasu	71
Rada Evropské unie	71
Rada Evropy (Council of Europe)	72
Rada federace (Soviet Federacii) – Ruská federace	72
Rada hospodářské a sociální dohody	72
Rada vzájemné hospodářské pomoci (RVHP)	72
Rada OSN pro lidská práva	73
Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	73
Rakouská lidová strana (Österreichische Volkspartei – ÖVP)	73
Referendum	73
Regionální a etnické politické strany	73
Regionální organizace	74
Rehabilitace	74
Republika	74
Republikánská strana (Republican Party) – Spojené státy americké	74
Rezignace	74
Rodiny politických stran	74
Římské smlouvy	74
S/Š Samospráva	75
Sdružení národů jihovýchodní Asie (Association of South East Asian Nations – ASEAN)	75
Sejm Polské republiky	75
Sekretariát OSN	76
Senát	76
Senát Parlamentu České republiky	76
Senát Francouzské republiky	76
Senát Italské republiky	76
Senát Polské republiky	76
Senát Spojených států	77
Severská rada (Nordic Council)	77
Schengenská dohoda	77

Skotská národní strana.....	77
Skupiny nátlaku (pressure groups)	77
Sloboda a Solidarita (SaS) – Slovenská republika.....	78
Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana (SDKU-DS)	78
Slovenská národná rada (Slovenská národná rada).....	78
Slovenská národná strana (SNS)	78
Slučovací smlouva	79
Smer – Sociálna demokracia (Smer-SD) – Slovenská republika.....	79
Smlouva o EU (Maastrichtská smlouva).....	79
Smlouva o konvenčních silách v Evropě (Treaty on Conventional Armed Forces in Europe – CFE Treaty)	79
Smlouva o likvidaci raket středního doletu (The Treaty on the Elimination of Intermediate-Range and Shorter Range Missiles – INF Treaty)	80
Smlouva o nešíření jaderných zbraní (The Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons – NPT)	80
Smlouvy o omezení strategických zbraní I., II. (Strategic Arms Limitation Talks – Salt I., II.).....	80
Smlouva o omezení systémů antiraketové obrany (Anti Ballistic Missile – ABM Treaty).....	80
Smlouvy o redukci strategických jaderných zbraní (Strategic Arms Reduction Treaties – START)	81
Smlouva o severoamerické zóně volného obchodu (North American Free Trade Agreement – NAFTA).....	81
Smlouva o všeobecném zákazu jaderných zkoušek (Comprehensive Test Ban Treaty – CTBT).....	81
Smlouva o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a jejich zničení	82
Smlouva o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a jejich zničení	82
Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství (EHS).....	82
Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom).....	82
Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO)	83
Smlouva z Nice.....	83
Sněmovna lordů (House of Lords) – Velká Británie	83
Sněmovna reprezentantů (House of Representatives) – Spojené státy americké).....	83
Socialistická internacionála (Socialist International – SI)	83
Socialistická strana (Parti Socialiste) – Francie	84
Sociálně demokratická strana Německa (Sozialdemokratische Partei Deutschlands – SPD).....	84
Sociálně demokratická strana Rakouska (Sozialdemokratische Partei Österreichs – SPÖ)	84
Soudnictví	85
Spojenectví demokratické levice (Sojusz Lewicy Demokratycznej – SLD) – Polská republika.....	85
Společenství nezávislých států (Sodruzhestvo Nezavisimich Gosudarstv)	85
Společný trh jihu (Mercado Común del Sur – Mercosur).....	85
Spolková rada (Bundesrat) – Rakousko	85

Spolková rada (Bundesrat) – Spolková republika Německo	85
Spolkové shromáždění (Bundesversammlung) – Rakousko	86
Spolkové shromáždění (Bundesversammlung)	
– Spolková republika Německo.....	86
Spolkový sněm (Bundestag) – Spolková republika Německo	86
Spolkový ústavní soud (Bundesverfassungsgericht)	
– Spolková republika Německo.....	86
Spravedlivé Rusko (Spravedlivaja Rossija)	86
Stát	86
Státní дума (Gosudarstvennaja Duma) – Ruská federace	87
Státní režim.....	86
Státní správa.....	87
Státní zastupitelství (ČR).....	87
Státní zřízení (učlenění státu).....	87
Stínový kabinet (Shadow Cabinet).....	87
Strana maďarskej koalície (Magyar Koalíció Pártja – SMK) – Slovensko	87
Strana práce (Labour Party) – Velká Británie	88
Strana Zelených (SZ) Česká republika.....	88
Stranické rodiny	88
Strany kartelu.....	88
Strany sociálnědemokratické	88
Strany zelených.....	89
Strategické zbraně.....	89
Studená válka.....	89
Středoevropská iniciativa (Central European Initiative – CEI).....	89
Stupně ekonomické integrace.....	89
Subjekty mezinárodního systému	89
Supervelmoci	90
Svaz 90/Zelení (Bündnis 90/Die Grünen) – Spolková republika Německo	90
Svaz pro budoucnost Rakouska (Bündnis Zukunft Österreich – BZÖ).....	90
Svaz pro lidové hnutí (Union pour un Mouvement Populaire – UMP)	
– Francie	90
Svaz průmyslu a obchodu.....	90
Světová banka (World Bank – WB).....	91
Světová obchodní organizace (World Trade Organization – WTO)	91
Světová zdravotnická organizace (World Health Organization – WHO)	91
Svobodná demokratická strana (Freie Demokratische Partei – FDP)	
– Spolková republika Německo.....	92
Svobodná strana Rakouska (Freiheitliche Partei Österreichs – FPÖ).....	92
Systém poměrného (proporcionálního) zastoupení	92
Systémy stran	92
Systém většinového (majoritního) zastoupení.....	92
Systém vlády parlamentu (shromáždění)	92
Šanghajská organizace pro spolupráci (Shanghai Cooperation Organization – SCO)	92
Špionáž.....	93
T Teorie elity	95
Teorie polyarchie	95
Terorismus.....	95